

مرکز فرهنگی، دانشگاهی، **امام‌خمینی‌را** **خبرآ** **همایشی** را **بر گزار کرد**، **در باب این همایش توضیح می‌فرماید.**
برگزاری همایش تجربه بررسی و تدوین قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و دلالت‌های آن در سیاست‌گذاری عمومی را داشتیم که اهداف خوبی در چشم انداز اجرای قانون اساسی در بردار. در واقع مرکز فرهنگی، دانشگاهی امام خمینی برنامه‌های متنوع برای ارتقاء سطح علمی و آگاهی با توجه به اشراف اساتید و کارشناسان حوزه‌های تخصصی پیش‌بینی کرده است. در این راستا همایش‌ها و نشست‌های تخصصی، توجیهی و تبیینی با حضور اساتید اندیشه‌های امامین انقلاب اسلامی و وصایای حضرت امام خمینی ره، برگزار کردیم.

اولین نشستنی که امسال از سلسله نشست‌ها داشتیم مربوط به قانون اساسی کشور بود. چون که سالگرد قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران بوده است و از آنجایی که قانون اساسی کشور نماد و شناسنامه یک ملت و ساختارهای یک نظام سیاسی است لازم دیدیم ضرورتی را یادآور شویم، مبنی بر اینکه بر اساس قانون اساسی باید سیاست‌ها و قوانین عمومی، ساختار سازی شود.

پس یک همایشی را با عنوان «تجربه بررسی و تدوین قانون اساسی جمهوری اسلامی و دلالت‌های آن بر سیاست‌گذاری‌های عمومی» را برگزار کردیم. اما این همایش به این معنی نیست که به قانون اساسی ایرادی وارد است. از اولین گام شکل‌گیری قانون اساسی و همه‌پرسی تا اجرا، بررسی‌ها قبل از رأی‌گیری از سوی صاحب نظران و متولیان، نظرهایی اقتباس‌گر گردید و در نهایت قانون اساسی را به همه‌پرسی آرا عمومی گذاشتند و اصول آن را مصوب کردند. بعد از ده سال از اجرای قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران نیز با درایت حضرت امام ره و به فرمان صریح ایشان، شورای بازنگری قانون اساسی کشور تشکیل شد، تا به فرمان امام، نواقص یا کاستی‌های قانون اساسی بررسی شود. بعد از

یک دوره ده ساله، قانون اساسی مورد بررسی قرار گرفت از این منظر که اگر یک کسب سری

خطاها یا نواقصی ممکن بود در این قانون دیده شده باشد، اصلاح و برطرف شود. به این ترتیب در شورای بازنگری قانون اساسی این بحث‌ها انجام شد و در نهایت، به همین قانون اساسی که امروز به آن پرداخته می‌شود و در

رشته‌های مختلف دانشگاهی از جمله حقوق و علوم سیاسی و رشته‌های عمومی تدریس می‌شود، رسیدیم.

اگر سساختار قانون اساسی کشور کامل است، ضرورت بررسی از چه جهت مطرح است؟

قطعاً قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران در تمام اصول مترقی و در مقایسه با قانون سایر کشورها پویاتر و ارزغانی بیشتری برخوردار است. البته آنچه در حال خاص است وحی منزل نیست و می‌توان در

آینده این قانون را پویاتر، گویاتر و اجرایی‌تر کرد. و این نشان‌دهنده آن است که هم‌این قانون اساسی از پویایی لازم برخوردار است. حال باید دید کسانی که قرار است قانون اساسی را اجرا کنند و ساختارها را بر اساس، قانون اساسی بچینند آیا در همه جا از قانون اساسی تبعیت کرده یا که از آن دور شده‌اند. قانون اساسی کشور مهم است و دلالت‌های آن بر سیاست‌های عمومی کشور

دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی در سالروز تشکیل این نهاد با صدور بیانیه‌ای ضمن تأکید بر نقش بی‌بدیل این شورا در تحولات فرهنگی و علمی، آغاز گام دوم مأموریت‌های راهبردی خود را اعلام کرد. دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی در روز ۱۹ آذر و چهارمین سالگرد تشکیل این نهاد به‌عنوان قرارگاه اصلی سیاست‌گذاری علمی و فرهنگی کشور، با مروری بر چهار دهه تلاش و دستاوردهای گذشته تأکید کرد که این شورا، افق‌های جدیدی را برای استقرار حکمرانی علمی و فرهنگی در مسیر دستیابی به تمدن نوین اسلامی ترسیم می‌کند.این بیانیه ضمن تأکید بر نقش بی‌بدیل شورا در تحولات فرهنگی، علمی، آغاز گام دوم مأموریت‌های راهبردی خود را اعلام کرده است.

مشروح این بیانیه به شرح ذیل است:
«انقلاب اسلامی ایران، فرهنگی‌ترین انقلاب دوران معاصر جهان بود، بر محور ایمان، عدالت و استقلال شکل گرفت. این انقلاب، علاوهبر فروپاشی استبداد داخلی و استعمار خارجی، بستری برای بازگشت به هویت اسلامی و ایرانی فراهم ساخت. دوران دفاع مقدس، و فرهنگ ایثار و شهادت، برقمع، استحکام و غنای این حرکت عظیم افزود و الگویی بی‌نظیر از مقاومت ملت ایران

دانشگاه

دکتر حبیب‌الله گل‌محمدی رئیس مرکز فرهنگی دانشگاهی امام خمینی (ره) و انقلاب اسلامی پیرامون همایش اخیر حول محوریت بررسی سیاست‌گذاری عمومی منطبق با اصل قانون اساسی، با اشاره به اینکه تدوین قانون اساسی از دو اراده حاکمیت مردم و حاکمیت الهی نشأت گرفته است، به غنای این قانون بر محوریت احکام الهی تأکید کرد و ادامه داد: سهم مردم از این قانون نیز موازی با ارزش‌گذاری الهی نباید نادیده گرفته شود.

به گفته گل‌محمدی ثروت‌های بی‌شماری توزیع می‌شود که اگر در مسیر و اولویت درست قرار بگیرد، در سایه قانون اساسی به رفاه مردم منجر می‌شود.

اجرای اصول مترقی قانون اساسی کشور در تمامی رفتارها و کنش‌ها می‌تواند موانع را کنار بزند. به گفته رئیس مرکز فرهنگی دانشگاهی امام خمینی ره و انقلاب اسلامی معاونت فرهنگی دانشجویی دانشگاه آزاد اسلامی، برگزاری همایش‌ها و نشست‌ها و بررسی همه‌جانبه اجرای قانون اساسی می‌تواند ابزاری در جهت بهبود ارزیابی، جاری شدن قانون اساسی در سیاست‌گذاری‌های عمومی باشد. کما اینکه جامعه علمی اگر به فرموده حضرت امام رضوان الله تعالی، مردم اگر همگام با کارگزاران و کارگزاران نیز همگام با مردم باشند قوانین عمومی در بستر جامعه عینیت و روح قانون متجلی خواهد بود.

سید محمد مشکوه‌الممالک

اگر قانون اساسی کشور را در مسیر سیاست‌گذاری خوب تبیین کنیم و هر یک از قوا در تفکیک قوا به وظیفه ذاتی خود یعنی وضع قانون جامع و نظارت بر حسن اجرا و اجرای دقیق… بپردازد و در امور همدیگر مداخله خارج از شرح و وظایف مندرج در قانون باشد. قوانین عادی که ساخته و پرداخته قانون اساسی باشند افق جدیدی را برای اجرا پیش رو خواهند گذاشت. بعد از تطبیق با قانون اساسی است که قوانین عادی و عمومی دستورالعمل می‌شوند، آیین‌نامه و بخشنامه می‌شوند و تبصره و ماده برایشان ایجاد می‌کنند و البته قانون اگر بخواهد مشروعیت جامعه را هم برخوردار شود

| دکتر حبیب‌الله گل‌محمدی، رئیس مرکز فرهنگی دانشگاهی امام خمینی (ره) و انقلاب اسلامی: |

دانشگاه، اثرگذار در سیاست‌گذاری عمومی

و مانع انحراف از قانون اساسی است

باید قبل از اجرا، بحث اقناع جامع جامعه را هم مورد توجه قرار دهد.

این یعنی در سیاست‌گذاری عمومی چرخه‌های متعددی برای پویایی حل مسئله وجود دارد چه از نظر مسئله‌یابی و چه از منظر بازخورد که آخرین مرحله چرخه‌سیاست‌گذاری عمومی است که کارگزاران در حوزه مدیریت و تصمیم‌گیری ازمدیریت‌سیستم ۱ وسیستم ۲، یعنی اقدام سریع و اقدام کند استفاده و گاهاً هر دو را با هم تلفیق و هم‌زمان به کار گیرند. در همایشی که داشتیم اساتید به این موارد پرداختند. از جمله جناب آقای دکتر جهانپین معاون امور فرهنگی دانشجویی دانشگاه آزاد اسلامی که درخصوص این موارد مباحث نوآورانه در سیاست‌گذاری عمومی که جای بحث و اندیشه دارد سخنان ارزشمندی بیان کردند، و همچنین دکتر خیرالله پروین، عضو حقوقدانان شورای محترم قانون اساسی و هیئت علمی دانشگاه تهران نکات مهمی در تبیین قانون اساسی و موانع اجرای قانون اساسی اشاره داشتند.

این همایش‌ها چقدر اثرگذار است؟
البته این همایش کافی نیست بلکه شروع یک جریان هم‌اندیشی و فکری در این جهت است که سیاست‌گذاری‌ها در بستر قانون اساسی کشور، چه در حوزه توجیهی و تبیینی، اجرا و نظارت متناسب با قانون اساسی باشد.

بیانیه شورای عالی انقلاب فرهنگی در چهارمین سالگرد موجودیت

دستیابی به تمدن نوین اسلامی با حکمرانی علمی و فرهنگی

امروز به قرارگاه اصلی فرهنگ و دانش در کشور تبدیل شده است. در این چهار دهه شورای عالی انقلاب فرهنگی، نه تنها سنگری مستحکم در برابر همه‌جای فرهنگی و فکری بوده، بلکه پرچمدار حرکت تمدنی ملت ایران برای نیل به تمدن نوین اسلامی است.

در ایمن‌چهل‌پاره، شوروی عالی انقلاب فرهنگی به‌عنوان تبلور اراده ملت و یازوی سیاست‌گذاری نظام اسلامی، گام‌های بلندی در مسیر اعتلای فرهنگ و پرورش دانسته است. امروز، در آغاز گام دوم فعالیت‌های این نهاد راهبردی هستیم؛ با تجربه‌ای گران‌سنگ و چشم‌اندازی روشن، مسیر تازه‌ای را برای ساخت آینده‌ای پرفیاض می‌گشاییم.

شوروی عالی انقلاب فرهنگی، در طول چهار دهه گذشته، نقشی بی‌بدیل در ارتقای جایگاه ایران در ساحت‌های گوناگون ایفا

مردم و… مسئله است، اولویت‌بندی باید به این دارد. قانون اساسی کشور از دو اراده حاکمیت مردم و حاکمیت الهی نشأت گرفته شده است. اراده الهی و جاری شدن احکام الهی که امام رحمت‌الله علیه و امام خامنه‌ای به آن تأکید داشته و دارند. بعد از هزار و چهارصد سال و اندی در این دوره معاصر، امام خمینی رضوان خدا بر او باد، ظهور نظام سیاسی را بر اساس احکام الهی و در راستای تداوم قواعد الهی که پیامبران و امامان برای جامعه بشری ارمغان آوردند، یک نظام سیاسی نو ظهور را تشکیل دادند. و اندیشه سیاسی الهی را در عمل سیاسی محقق ساختند. امام خود اجتهادی

اگر قانون اساسی‌گذاری، قانون را نادیده نمی‌گرفتیم و در بحث هزینه‌ها و واگذاری‌ها و کارگزاری‌ها در حوزه تفکیک قوا دچار مشکل نمی‌شدیم، و اگر عناصر کارگزار با دانش کافی و بر اساس قانون اساسی تعیین

می‌شدند و در انتخابات و انتصابات به قانون اساسی تکیه می‌زدیم این مسائل را کمتر

مشاهده می‌کردیم و رزومه‌داران کم اطلاع علمی و جریانی، حاکم بر اراده مترقی قانون اساسی نمی‌شدند.

از نظر شما وفاداری به قانون اساسی در همه حوزه‌های کشور چگونه است؟
در حوزه سیاست‌گذاری مبتنی بر قانون اساسی کشور دستاوردهای مهمی هم داشتیم. در خصوص حاکمیت و مباحث ولایت فقیه راه درست را در پیش گرفتیم. در زمره برقراری امنیت و دفاع از ارزش‌های جمهوری اسلامی ما گام‌های مؤثری را شاهد بوده و هستیم، چرا که به قانون اساسی و چشم‌انداز ترسیم شده بر اساس آن، وفادار ماندیم.

چرا که به قانون اساسی و چشم‌انداز ترسیم شده بر اساس آن، وفادار ماندیم. چرا که به قانون اساسی و چشم‌انداز ترسیم شده بر اساس آن، وفادار ماندیم.

چرا که به قانون اساسی و چشم‌انداز ترسیم شده بر اساس آن، وفادار ماندیم. چرا که به قانون اساسی و چشم‌انداز ترسیم شده بر اساس آن، وفادار ماندیم.

چرا که به قانون اساسی و چشم‌انداز ترسیم شده بر اساس آن، وفادار ماندیم. چرا که به قانون اساسی و چشم‌انداز ترسیم شده بر اساس آن، وفادار ماندیم.

علوم در صدر کشورهای جهان در زمینه تولیدات علمی قرار گیرد و الگویی از پیشرفت دانش‌بنیان را به جهان ارائه کند و در حوزه‌های فرهنگی نیز پس از انقلاب شکوهمند اسلامی شاهد جلوه‌های بی‌نظیری از جلوه‌های با عظمت مانند راهیمیایی تمدنی اربعین، مراسم‌های معنوی اعتکاف و شب‌های قدر، خدمات گروه‌های جهادی، تعظیم شاعر و برپایی روزافزون هیئت‌ها و دسته‌جات پرشور و خروش در ایام مذهبی و هزاران زیبایی دیگر که برخاسته از برکات انقلاب اسلامی ایران است.

در کنار این موارد؛ توسعه فرهنگ قرآنی، ارتقای ششون فرهنگ عمومی، ارتقای کیفیت نیروی انسانی در تحصیل و کسب مهارت، توجه ویژه به حوزه خانواده و زنان، تحول و ارتقای علوم انسانی، توجه به فناوری‌های پیشرفته و مورد نیاز کشور مانند هوش مصنوعی و کوانتوم، تدوین اسناد راهبردی حوزه فرهنگ و از همه مهم‌تر کمک به نظام تعلیم و تربیت برای مأموریت مهم تربیت نیروی انسانی از اولویت‌های دیگر شورای عالی انقلاب فرهنگی هستند.

چهارمین سالگرد تشکیل شورای عالی انقلاب فرهنگی و گام دوم آن، آغاز فصل تازه‌ای از مأموریت‌های این شورا است. که در این مرحله، مأموریت‌ها شامل؛ استقرار

ارتقای نظام آموزشی، دهه دوم (۱۳۷۲–۱۳۸۳) گسترش فعالیت‌ها به حوزه علم و فناوری و تأسیس نهادهای علمی و فرهنگی، دهه سوم (۱۳۸۳–۱۴۰۰)؛ تصویب نقشه‌های جامع علمی و فرهنگی، نظیر نقشه جامع علمی کشور، نقشه مهندسی فرهنگی و سند تحول بنیادین آموزش و پرورش و دهه چهارم (۱۴۰۰ تاکنون) که به قرار گاهی شدن شورا و استقرار نظام حکمرانی نوین علمی و فرهنگی اختصاص دارد.

این تلاش‌ها موجب شده است که امروز ایران اسلامی، در رشته‌های متعددی از

صفحه ۷

پنجشنبه ۲۲ آذر ۱۴۰۳

۱۰ جمادی‌الثانی ۱۴۴۶ - شماره ۲۳۷۴۴

خواهد بود و نقص‌ها کمتر دیده می‌شود و جامعه رضایتمند از قانون، به چرخه حیات استحکام می‌بخشد.

در این همایش از چه چهره‌های علمی‌ای دعوت کردید؟

در این همایشی که برگزار کردیم، دکتر خیرالله پروین عضو هیئت علمی دانشگاه تهران و عضو حقوقدانان شورای نگهبان، حضور داشتند. و نکات ارزنده‌ای را ارائه کردند و تأکید داشتند؛ اجرای اصول مترقی قانون اساسی کشور در تمامی رفتارها و کنش‌ها می‌تواند موانع را کنار بزند.

آقای دکتر جهان‌بین معاون فرهنگی، دانشجویی دانشگاه آزاد اسلامی هم سخنان مفید و نوآورانه را در تولید علم در حوزه سیاست‌گذاری عمومی داشتند. ضمن اینکه دکتر شمشیری، رئیس دانشکده حقوق و عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی در باب تقلیل کاربرد قانون اساسی متناسب با قانون اساسی کشور و رویه‌های قضائی در حوزه متناسب با قانون اساسی اشاره داشتند. آقای دکتر غمائی عضو هیئت علمی دانشگاه امام صادق علیه‌السلام مباحثی پیرامون قانون اساسی ایراد داشتند.

کما اینکه همایش بررسی دلالت‌های سیاسی در حوزه سیاست‌گذاری عمومی، این پتانسیل را دارد که خیلی از چالش‌های جامعه و مسائل انباشته را باز کرده و مسائل اولویت دار را شناسایی کند تا برسیم به این مهم که با قانون اساسی می‌توان امور را تجزیه و تحلیل و اولویت‌بندی کرد. تا در نهایت به قوانین عادی مشروعیت داده و ارزیابی و بازخورد مثمر ثمری داشته باشیم.

چقدر دانشگاه می‌تواند در تبیین اثرگذاری وفاداری به قانون اساسی کشور مفید باشد، اصلا در اجرای قانون نقش داشته باشد؟

قطعاً دانشگاه می‌تواند اثرگذار و تحکیم‌بخش کلان و خرد سیاست‌گذاری عمومی در جامعه باشد. همان‌طور که امامین انقلاب اسلامی، علم و اندیشه الهی را در عمل تبدیل به گفتمان راهبردی و عینیت بخش نظام سیاسی کردند.

البته دخل و تصرف‌ها و رت‌ها در بستر علم آسیب زاست و به مرور بساط دانش جعلی را می‌گستراند. پس باید در حوزه علم و دانشگاه نیز در خط مشی قانون اساسی گام برداریم تا به انحراف از علم و عمل، برخورد نکنیم.

دانشگاه آزاد اسلامی هم در این مسیر با توجه به اهداف قانون اساسی سیاست‌گذاری شده است و با وجود اینکه نهاد غیرانتفاعی است، در راستای قانون به تربیت علمی و اندیشه‌ای دانش‌جویان اهمیت بیشتری می‌دهد.

ضمن اینکه در چند سال اخیر راهبردها بهتر هم شده است و در حال حاضر هم سکاتدار دانشگاه آزاد اسلامی، دانشمند فرزانه جناب آقای دکتر تهرانیچ، زیرسازی و ساختارسازی برای پیش برد برنامه‌های اصلی دانشگاه را بر اساس سند تحول و تعالی، هم راستا با قانون اساسی در صدر برنامه‌ها، فعالیتها و چشم‌ انداز دانشگاه آزاد اسلامی ترسیم نموده‌اند.

نظام حکمرانی نوین علمی و فرهنگی در مبنای ارزش‌های اسلامی، مقابله با نفوذ فرهنگی و بازافرینی ساختارهای حکمرانی بسا رویکرد دانش‌بنیان، تکمیل و اجرای اسناد کلان ملی نظیر سند تحول بنیادین آموزش و پرورش، تقویت تعاملات بین‌دستگاهی و بهره‌گیری از ظرفیت نخبگان و مردم است، که تحقق این اهداف، مستلزم عزم همگانی و مشارکت جدی تمامی دستگاه‌ها و نهادهای مرتبط است.

در این روز باشکوه و فرخنده، یاد شهیدان انقلاب اسلامی، دانشمندان و اندیشمندان بزرگ و جهادگران عرصه علم و فرهنگ پس از انقلاب خاصه اعضای فقید شورا و همه آنان که برای پیشرفت علم و فرهنگ ایران اسلامی کوشیده‌اند، را گرامی می‌داریم و تأکید می‌کنیم که این مجاهدت‌ها، میراثی جاودانه برای نسل‌های آینده است.

شورای عالی انقلاب فرهنگی با تجدید بیعت با مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) و بسا امید به تعجیل در ظهور حضرت ولی‌عصر(عج)، عزم خود را برای تحقق آرمان‌های انقلاب اسلامی و ساختن آینده‌ای درخشان‌تر، جزم کرده و با ایمان و اخلاص، در مسیر تحقق تمدن نوین اسلامی گام برمی‌دارد و پرچمدار حرکتی است که در مسیر ظهور منجی موعود منتهی شود.»

